

При цьому водозабір може складатись із одного або групи водозабірних споруджень (колодязів, скважин, каптажів). Тобто в кожному випадку необхідно встановлювати приналежність декількох скважин до єдиного чи окремих водозаборів. Таким чином, в статті 23 Кодексу про надра України, мова йде саме про сукупну продуктивність водозаборів в межах наданої земельної ділянки. Порядок забезпечення засобами виміру видобутих підземних вод та здійснення відповідного державного контролю за дотриманням його повинен бути розроблений та прийнятий окремо Кабінетом Міністрів України. На цей же час такий порядок не передбачається діючим екологічним законодавством.

Третім питанням, є неоднозначність визначення поняття «власних господарсько-побутових потреб», оскільки діюче екологічне законодавство не розкриває його суті. Це питання представляє інтерес у співвідношенні із моментом переходу природних ресурсів в категорію «майно», в наслідок втрачання ними важливої ознаки під час видобування корисних копалин місцевого значення – нерозривного зв'язку з навколишнім природним середовищем.

Таким чином, на цей час в діючому екологічному законодавстві існує низка суттєвих прогалин щодо регулювання зазначеного питання, які потребують усунення та узгодження з метою підвищення ефективності правового регулювання відповідних еколого-правових відносин.

***Григор'єва Тетяна Вікторівна,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри екологічного права
Національного університету
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»***

ПРОБЛЕМИ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Наразі можна стверджувати, що в українському законодавстві вже сформувалася національна система екологічного права, що підтверджується його джерелами, тобто нормативно-правовими документами, в яких існує, реалізується екологічне право, є екологічне законодавство, тобто Конституція України, закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів

України, нормативні документи Міністерства екології і природних ресурсів України, рішення органів місцевого самоврядування тощо.

Однак, разом з тим у системі українського законодавства в галузі охорони навколишнього природного середовища досі відсутні деякі законодавчі акти, прийняті у зарубіжних економічно розвинених країнах 25-30 років тому. А існуючі закони, мають все ж таки серйозні недоліки: так, вони мають занадто багато декларативних положень; слабке регулювання процедур (екологічного нормування, ліцензування, організації та проведення екологічної експертизи тощо); відсутність ефективних механізмів реалізації нормативних вимог.

Нині необхідно забезпечити екологізацію і інших галузей законодавства, прийняти закон про екологічну освіту, виховання.

Найважливішим на даному етапі розвитку екологічного законодавства є його кодифікація, тобто створення єдиного Екологічного кодексу України як основи екологічного права.

Ідея його підготовки виникла вже досить давно, наприкінці ХХ століття. Так, майже вперше, у 1980 р. професором В.В.Петровим було запропоновано створити екологічний кодекс, який би містив основоположні положення і приписи екологічного права і законодавства. Надалі таку ідею підтримали і О.С. Колбасов, В.К. Попов, В.В. Костицький, Ю.С. Шемшеченко, А.П. Гетьман та інші вчені.

Новостворений акт має зберегти все позитивне, що було напрацьовано у Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища», як базового системоутворюючого акту екологічного законодавства, прийнятого ще у 1991 році.

Концепція Екологічного кодексу має передбачати його місце у системі екологічного законодавства: чи буде він містити тільки загальні положення екологічного законодавства, які більш детально будуть регулюватися окремими законодавчими актами, чи вбере він у себе все екологічне законодавство, залишивши невеликий простір для підзаконного правового регулювання. У разі об'єднання чинних природоресурсних законів і кодексів, користуватися єдиним екологічним кодексом буде досить складно через його громіздкість, але, в свою чергу, таке користування буде більш ефективним. Екологічний кодекс принципово не повинен змінити зміст правового регулювання відповідної сфери. Підготовка та прийняття такого Кодексу повинні сприяти кращому структуруванню чинного екологічного законодавства, наданню йому більш логічної завершеної форми, ліквідації повторів, протиріч і неузгодженостей.

До Верховної Ради України було внесено проект Екологічного кодексу України, розроблений провідними фахівцями в галузі екологічного права: Шемшученком Ю.С., Малишевою Н.Р. і Гетьманом А.П. З цього часу прийняття Екологічного кодексу вже не можна розглядати як міф – це в найближчий час буде реальністю.

***Бредіхіна Вікторія Леонідівна,
кандидат юридичних наук, доцент
кафедри екологічного права
Національного університету
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»***

КОДИФІКАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Метою національної екологічної політики, як відомо, є стабілізація і поліпшення стану довкілля шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку України для гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя й здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем.

При цьому успішна реалізація екологічної політики держави потребує передусім ефективного і узгодженого функціонування системи законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, спрямованого на досягнення національних пріоритетів – забезпечення раціонального природокористування, екологічної безпеки та сталого розвитку країни.

Між тим діюче на сьогодні екологічне законодавство являє собою сукупність різних за юридичною силою нормативних актів, які регулюють окремі сфери: охорони довкілля, використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки тощо. Їх різноманітність і деяка неузгодженість між собою часто призводять до численних суперечностей або дублювання їх окремих положень, що суттєво ускладнює застосування нормативних приписів на практиці.

Отже, нагальною потребою, як вбачається на сьогодні, є суттєва переробка, упорядкування та оновлення правових норм у